

[Krag.]

land har Præsidenten akkurat den samme Ret, og dèr er der oven i Købet den Bestemmelse, at hvis den irske Højesteret udtaler, at det paagældende Forslag er grundlovsstridigt, maa Præsidenten ikke underskrive det.

Nu har vi jo ingen Præsident her i Landet — her kunde vi komme til at drøfte, om vi burde have det. Jeg ved, at det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen mener, at vi burde have det, og at ogsaa hele den ene Side af Salen mener det. Inderst inde banker der naturligvis et republikansk Hjerte, men hvad Hjertet er fuldt af i denne Sag, løber Munden for Tiden ikke over med, saaledes som det var Tilfældet ved en tidligere Lejlighed. Naa, vi har altsaa ikke denne Præsident. Vi kan altsaa ikke betro vedkommende denne Opgave. Det kunde heller ikke nytte, at den blev betroet den højtærede Statsminister og Flertallet — det vilde være en Farce at overdrage en saadan Opgave til Flertallet.

Saa er der Kongen. Nu ved jeg nok, at der er et Parti her i Salen, som har tiltænkt Kongen nye og meget vidtgaende Beføjelser. Men en saadan Beføjelse vilde jeg nu alligevel ikke tillægge den ansvarsfrie Konge.

Men hvor er saa det Instrument, som vi kan bringe i Anvendelse for at faa en saadan Prøvelse foretaget, andetsteds end i et tilstrækkeligt stort Mindretal? Vi fra Venstres Side lægger derfor megen Vægt paa denne Bestemmelse. Vi tror, den vil være overordentlig værdifuld, navnlig i præventiv Henseende. Den vil hindre, at man søger gennemført Forslag, der ligger paa Kanten af Grundlovsmæssighed, saaledes som vi mener, det ved forskellige Lejligheder i de senere Aar har manifesteret sig. Det er netop denne præventive Virkning af en saadan Bestemmelse, som vi tillægger Betydning, og jeg tror, det vil blive overordentlig sjældent, om det i det hele taget vil indtræde, at en saadan i Grundloven indsat Bestemmelse vil blive brugt.

Saa siger man, at ved vort Forslag vil Kongen blive bragt i en højst penibel Situation, idet det ender med, at naar dette Responsum er afgivet, afgør Regeringen, om Forslaget skal forelægges til Stadfæstelse eller ej. Dette Responsum skal jo falde, før Forslaget skal forelægges til Stadfæstelse under de Vilkaar, som nu engang er opstillet i Paragraffen. Ja, Kongen har jo Ret til at sige: Dette Forslag vil jeg ikke underskrive. Det er der ikke noget i Vejen for. Saa maa Regeringen tage Konsekvenserne deraf.

(Statsministeren [Stauning]: Hvilke Konsekvenser? *Tilraab fra Salen*: Afsætte Kongen!). Ja, afsætte Regeringen, det var ogsaa en Udvej, og maaske nok saa nærliggende. Og Kongen kan sige: Vel, jeg underskriver, men Ansvaret er ikke mit, jeg er ansvarsfri, det er den kontrasignerende Ministers.

Endelig føler jeg mig overbevist om, at der vil blive langt mellem de Regeringer i dette Land, som, hvis de har vovet sig ud paa saadan Tyndis, som en Lovgivning, der kan erklæres i Strid med Grundloven, er, vil driste sig til at gaa videre med den. Jeg tror, der vil løbe meget Vand i Stranden, inden der kommer en Regering, der vil sige: Et saadant Responsum, som hævder Lovstridighed for det foreliggende Lovforslag, sætter vi fuldkommen til Side og søger Forslaget ophøjet til Lov! Jeg tror ikke, det vil blive Tilfældet, og derfor tror jeg ikke, man behøver at rejse den Skærm for Kongen, som man i denne Forbindelse fra konservativ Side har ment det nødvendigt at rejse. Og det vil ogsaa have saa meget mindre Interesse for en Regering, som vi yderligere i Venstres Forslag § 67 har fastslaaet, at Lovbestemmelser, som strider mod Grundloven, ikke maa bringes i Anvendelse af Domstolene.

Og saa er der § 45. Dèr har vi ogsaa en Mindretalsbestemmelse. Jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen, der i denne Forbindelse hævdede sig saa højt op, helt op over Skyerne, hvor Himlen altid er blaa, og kom til det Resultat, at her stod man over for et utaaaleligt Indgreb i Folkets Selvbestemmelsesret, her stod man over for et Forsøg fra Mindretallets Side paa at hindre Flertallet i at udføre Folkets Vilje. Jeg tror, det var saadan noget, der blev sagt. Herregud, at man kan hæve sig saa højt op i Forbindelse med det enkle Spørgsmaal, at man forlanger, at der skal gaa saa lang Tid, inden et Lovforslag af væsentlig Betydning, som vedrører et Omraade, der maaske slet ikke har været til Forhandling eller slet ikke eksisterede paa det Tidspunkt, da det foregaaende Valg fandt Sted, endelig gennemføres, saa man kan faa en Forhandling med Vælgerne derom og erfare deres Stilling dertil.

Maa jeg spørge: Var der mange, der i Efteraaret 1924, da Forslaget om de korte Bøsser og de tre Motorbaade med Kanon i Enden kom frem, var der da ret mange, der tænkte sig, at man virkelig vilde driste sig til noget saadant? Sæt vi havde haft en politisk Situation med et Styrkeforhold i de to Ting, saaledes som Tilfældet er nu,